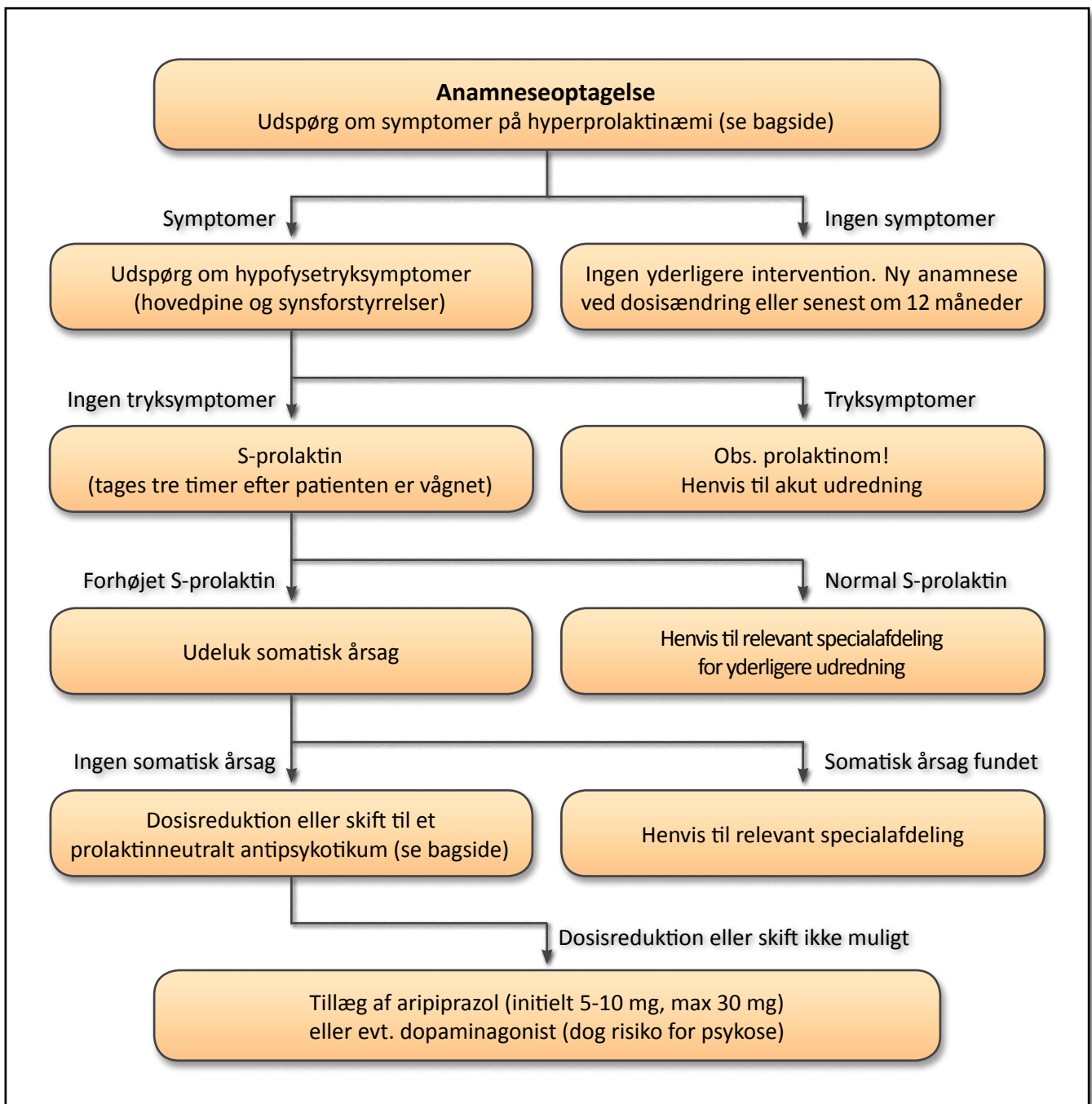


# Antipsykotikainduceret hyperprolaktinæmi

## Diagnosticering og behandling

### Generelt

- Nogle antipsykotika kan medføre hyperprolaktinæmi, mens andre anses for at være mere eller mindre prolaktinneutrale (se bagsiden).
- Antipsykotikas påvirkning af prolaktinniveauet er dosisafhængig.
- Efter seponering eller dosisreduktion af et antipsykotika, som har forårsaget hyperprolaktinæmi, kan der gå måneder inden S-prolaktin normaliseres og symptomerne forsvinder.
- Tilfælde af irreversibel hyperprolaktinæmi er rapporteret.
- Overvej altid andre årsager til hyperprolaktinæmi (se bagsiden).



## Fakta om prolaktin

- Prolaktin kaldes også laktationshormonet, og hormonets primære fysiologiske egenskab er at stimulere mælkedannelsen.
- Prolaktin produceres hovedsageligt i adenohipofysen, men der er også en mindre produktion i bl.a. mammae, uterus og CNS.
- Fysiologisk hæmmer dopamin frigørelsen af prolaktin, hvilket er forklaringen på at dopaminblokerende stoffer kan medføre hyperprolaktinæmi.
- Asymptomatisk hyperprolaktinæmi forekommer og kan skyldes en høj andel af makroprolaktin, som er et fysiologisk inaktivt prolaktinmolekyle. Visse laboratorier tilbyder måling af fraktioneret prolaktin, som kun udgøres af det fysiologisk aktive prolaktin.
- Kvinder som tager P-piller kan have regelmæssige menstruationer selvom de har hyperprolaktinæmi, hvorfor det kan være indiceret at måle S-prolaktin hos denne gruppe.

## Hyperprolaktinæmi Symptomer og konsekvenser

- Amenoré \*
- Galaktoré
- Osteoporose
- Seksuel dysfunktion
- Gynækomasti
- Hirsutisme
- (Brystcancer) \*\*

\* Ved amenoré i mere end 12 måneder bør DEXA-scanning overvejes for bestemmelse af knogletæthed.

\*\* Langvarig hyperprolaktinæmi har i enkelte studier vist at øge risikoen for brystcancer.

## Antipsykotika

Prolaktin <i>neutrale</i>	Prolaktin <i>øgende</i>
Aripiprazol*	Amisulprid
Clozapin	Olanzapin
Quetiapin	Paliperidon
Sertindol	Risperidon
Ziprasidon	Typiske antipsykotika

\* Aripiprazol kan reducere S-prolaktin pga. partiel agonistvirkning på dopaminreceptorerne.

## Andre årsager til hyperprolaktinæmi og tilstande der kan ligne

- Antidepressiva (serotonerge)
- Antiemetika (dopaminmedierede)
- Brystsygdomme
- Cannabis
- Graviditet / laktation
- Leversvigt
- Nyresvigt
- Opioider
- Polycystisk ovarie syndrom
- Primær hypothyroidisme
- Prolaktinom
- Stimulation af papilla mammae kan give galaktoré
- Stress

